

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Prima Duo Sæcula Complectens

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 13322648

§. 48. Martyrium S. Polycarpi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66002)

Sæculum II.
A. C. 165.

spectatores existimamus. Mulier, partum abigens, apud nos parricidii rea est; & quæ infantem suum post nativitatem projectum derelinquit, infanticidam habemus; quis ergo credat, nos infantes aliquamdiu sollicitè enutritos interimere? in omnibus æqualitatem servamus, & rationi obedi-mus. Hæc est Apologiæ Athenagoræ summa, quæ, sicut etiam tractatus de resurrectione mortuorum, ad nos integra pervenit.

§. XLVIII.

S. Polycarpi Martyrium.

*Eus. Chron.
An. 167.
Ibid. IV. hist.
cap. 14.
Epist. Eccl.
Smirn.*

Non ideo autem Persecutio cessavit. Anno sequenti Marci Aurelii septimo, Jesu Christi centesimo, sexagesimo septimo multi Martyres Smirnæ in Asia passi sunt. Quos inter clarissimus est S. Polycarpus hujus urbis Episcopus, qui a S. Joanne constitutus annos circiter septuaginta hanc rexit Ecclesiam. Nonnulli SS. Martyrum ita flagellis conscissi, ut corporum interiora, eorumque venæ, & arteriæ conspici possent, cumque spectatores, moti commiseratione, eorum sortem deflerent, ipsi ora nequidem ad suspiria aperiebant, ignibus, & bestiis superiores; non nulli, ut saltem sic eorum patientia frangeretur, acutis testarum fragmenti incubare coacti, exquisitis tormentis cruciabantur.

Præ

Præ aliis spectantium oculos in se con- Sæculum II.
vertit juvenis, nomine Germanicus, cui A. C. 165.

Proconsul persuadere conabatur; se-
ipsum suiipsum miseresceret, & juventu-
ti suæ parceret; at ille impavidus ces-
santem belluam manibus laceffens, ut ci-
to discerperetur, effecit. Non nullis
tamen Christianorum, quamquam paucis,
ferendæ morti animus deficiebat; qui-
dam nomine Quintus ex Phrygia, nuper
ex patria advectus, ad conspectum Be-
stiarum expavit; is non tantum seipsum
ultro persecutoribus obtulerat, sed etiam
alios attraxerat, cum vero ad Bestiarum
terrorem, Proconsulis blanditiæ accessis-
sent, seductus, per Deos juravit, & sacri-
ficavit; quo exemplo didicerunt Chri-
stiani, neminem temere se periculo de-
bere exponere. Cæterorum autem con-
stantia, & virtute irritati Gentiles uno
clamore postulant; auferri debere im-
pios, & perquiri Polycarpum. Ipse Po-
lycarpus sciens, quæ agerentur, imper-
turbato animo domi suæ manere vole-
bat, sed amicorum precibus flexus, in
campestria exiit, ubi in domo quadam,
haud longe dissita, cum paucissimis la-
tuit, dies atque noctes in fundendis pre-
cibus pro omnibus totius orbis Ecclesiis
consumens, hic erat enim ipsius precan-
di modus. Triduo antequam compre-
henderetur, oranti, visum est, cervical

Kk 4

suum

Sæculum II.
A. C. 165.

suum ardere; illico ad domesticos conversus, ait: Amici! vivus comburam; quod spiritu Prophetico dixit. Dum per-
tinaciter a persequentibus inquireretur, in aliam domum agrestem fugit, quo illi simul ingressi, occultatum tamen non invenerunt, at duos pueros secum abdu-
xere, ex quorum altero indicium, ubi Episcopus esset, per tormenta expresse-
runt.

Igitur quadam die Veneris vespere li-
ctores, equitesque armati, quasi latronem
capturi, itineri se dederant duce puero;
multa jam nocte advenientes S. Poly-
carpum in superiori cubiculo decumben-
tem inveniunt; etiam hac vice potuis-
set in aliam domum fugere, sed noluit,
dicens: Fiat voluntas Domini! audiens
ergo adventantium strepitum, descendit
ad eos, & salutavit; ipsi mirantes con-
stantiam viri, & senectutem, inquebant:
Certe tanta festinatione opus non fuis-
set, ut bonum senem caperemus; tunc
iis omnibus apponi iussit, quæ manduca-
rent, & biberent, quantum vellent, ro-
gans, ut unam sibi horam concederent,
qua libere ad Deum oraret; hac licen-
tia obtenta, stans oravit, animante divi-
na Gratia, & duabus horis tenuit oratio;
audientes stupebant, multosque jam pœ-
nitebat, quod ad vinciendum senem, vi-
rum pene divinum, venissent; in ista
oratione

oratione S. Polycarpus commemoratio- Sæculum II.
A. C. 165.
nem fecit omnium, quoscunque unquam
novisset, magnorum, & pusillorum, divi-
tum, & pauperum, totiusque Ecclesiæ Ca-
tholicæ per universum mundum dispersæ.

Oratione completa, & instante disces-
sus hora, asino impositum, in urbem de-
ducunt; erat dies magna Sabbati, id est,
ut creditur, vigilia Paschæ. Herodes I. S. Polycarpī
Martyrium.
renarcha, & Nicetes Pater ejus Polycarpo
obviam proVecti, eum in currum suum
suscipiunt. Irenarcha in istis civitatibus
erat Magistratus, cui seditiosos coercere
incumbebat, & tranquillitati publicæ in-
vigilare; nempe hoc nomen Judicem
pacis significat. Herodes, & Nicetes, v. Aug. ep.
140. & 159.
& lib. 99.
Cod. Theol.
de decur.
dum curru veherentur, dicebant ad S. Po-
lycarpum: Quid hoc mali sit, dicere, Do-
mine Cæsar! sacrificare, & vitam serva-
re? primum S. Polycarpus ad hæc nihil re-
spondebat; cum vero urgerent, ait: non
faciam, quod suadetis. Tum convitian-
tes, eum vehiculo exturbant, tanto impe-
tu, ut caderet, & in crure læderetur; ni-
hilominus mente immotus, quasi nihil tu-
lisset, hilariter incedens, ad Amphithea-
trum deductus est. Tantus erat ibi fremitus,
ut intercluderetur aurium usus. Cum
ingrederetur, vox de cælo audita est: ma-
cte animo, Polycarpe! & constans esto.
Nemo loquentem vidit, at præsentem
Christiani vocem audierunt.

Kk 5

Cum

Sæculum II.
A. C. 165.

Cum ex turba fuisset progressus, jamque scirent omnes, esse adductum, magnus tumultus percrebuit. Tum Proconsuli sistitur, cui interroganti, num ipse esset Polycarpus, se vero esse respondit. Proconsul, ut Christum negaret, suadebat, ætati suæ parceret, & alia ad seducendos Christianos dici solita, per fortunam Cæsaris juraret, ad mentem rediret, & diceret: tollantur impii! hæc erat solita Gentilis populi contra Christianos acclamatio. S. Polycarpus vultu severo in multitudinem populi infidelis, Amphitheatrum occupantis, circumspiciens, manu versus eos extensa, & levatis in cælum oculis, cum suspirio dixit: tollantur impii; desiderium ardens eorum conversionis testatus. Rursus Proconsul instabat: Jura! Christum injuriare! & dimittam te. Cui S. Polycarpus: *Octoginta sex annis Christo servio, nec unquam mihi quidquam mali fecit, quomodo ergo possem blasphemare Regem meum, & Salvatorem?* Et Proconsule necdum urgere cessante, ut per Cæsarem fortunam juraret, inquit: *Si credis honori tuo facere, si jurem per illud, quod Cæsaris fortunam appellas, & fingis nescire, quis sim, dicam libere; ausculta! Christianus sum; si autem Doctrinam Christianorum cognoscere vis, concede mihi diem unam, & audies.* Cumque Proconsul dixisset, ut id populo persua-

persuaderet, S. Polycarpus respondit: *Tibi loquar, Lege enim nostra docemur, Magistratibus, & Potestatibus a Deo constitutis sine Religionis dispendio debitum honorem deferre, hos autem, ut coram ipsis me defendam, dignos non existimo.*

Sæculum II.
A. C. 165.

Tum Proconsul: *Bestias habeo, quibus te tradam, nisi mentem mutes.* Et sanctus Polycarpus: *Fac, ut veniant bestiae, nam ut de bono in malum muter impossibile est, bonum vero est mihi, si ex his miseriis ad vitæ alterius Justitiam transeam.* Iterumque Proconsuli dicenti: *Si bestias spernis, flammis te tradam, nisi muteris,* respondit: *Ignem minaris, qui brevi tempore urit, & extinguitur; ignem vero futuri judicii, & supplicii æterni, qui impios manet, ignoras. Quid autem moraris? induc super me, quod placuerit.* Hæc, & plura alia cum gaudio, & fortitudine, decore senili dicentem, fatis mirari Proconsul non poterat; nihilominus præconem misit, qui in medio Amphitheatri ter clamaret: Polycarpus se Christianum confessus est.

Hac facta denuntiatione omnis Gentilium, & Judæorum, qui Smirnæ erant, multitudo furore indomabili concita conclamare: *Hic est Doctor Asiæ, Christianorum Pater, Deorum nostrorum destructor; hic est, qui tot homines a cultu, & sacrificio Deorum avulsit;* Tum magno clamore

Sæculum II. clamore Philippum Asiarcham rogabant,
 A. C. 165. leonem in Polycarpum emitteret. Asiarcha erat ille, quem omnes Asiæ civitates
 v. not. Val. communi consensu rebus ad Religionem
 Aristid. orat. spectantibus, cujus pars erant spectacula,
 4. Aug. ep. 5. præfecissent. Philippus respondit; id
 sibi non licere, cum jam bestiarum spectaculis finis fuerit impositus. Ergo omnes vociferari: Polycarpum vivum esse comburendum; ut ejus Prophetia adimpleretur; simul omnis multitudo turmatim procurrere, sarmenta, & ligna ex officinis, & balneis comportare; præprimis autem, & more solito Judæorum furor eminebat.

Exstructo rogo S. Polycarpus cingulum solvit, vestimentis se exuit, & conatu adhibito se ipsum excalceavit, quod officii genus ipsi alias a ministris exhibebatur; tanta enim veneratione Fideles hujus S. Senis virtutem colebant, ut inter se, quis eum sæpius tangeret, æmularentur. Tum omnibus ad supplicium expeditis, clavis eum volebant affigere; at vir sanctus: *finite me, inquit: qui mihi virtutem flammæ sustinendi tribuit, etiam, qua in pyra immotus persistam, constantiam sine clavorum vestrorum ope dabit.* Omissis igitur clavis, tantum alligarunt. Ita vinctis post tergum manibus stabat ipse, similis arieti, selecto ex universo grege, ut Deo in holocaustum offer-

S. Polycarpus.

offerretur. Tunc in cœlum respiciens, Sæculum II.
A. C. 165.
inquit: *Domine Deus omnipotens, Pater*
ſeſu Chriſti, & Filii tui benedicti, prædi-
lecti, per quem gratiam te cognoscendi ac-
cepimus; Deus Angelorum, & Potesta-
tum, Deus omnium Creaturarum, Deus
juſtorum ex omnibus gentibus, qui in con-
ſpectu tuo vivunt, gratias tibi ago, quod
me ad hanc diem, & ad hanc horam perdu-
xeris, in qua cum Martyrum tuorum nu-
mero calicis Chriſti tui portionem acci-
piam, ut ad vitam æternam animæ, & cor-
poris in incorruptibilitate S. Spiritus re-
ſusciter. Hodie cum ipsis in conſpectum
tuum tanquam victima pinguis, & accepta
admittar, ſicut a te prædeſtinatum, præ-
dictum, & adimpletum eſt, a te Deo vero
qui fallere non potes. Ideo laudo te in
omnibus, benedico te, glorifico te per Pon-
tificem æternum, & cœleſtem ſeſum Chri-
ſtum, dilectum Filium tuum, quocum tibi,
& Spiritui S. ſit gloria nunc, & in futu-
ra ſæcula. Amen.

Cum dixiſſet amen, quibus impera-
tum erat, rogiſt incendant, ſurrexit-
que ingens flamma. Tunc vero manife-
ſtum miraculum ſecutum eſt, nam ignis
circa Martyrem fornicis inſtar ſuſpenſum
hæſit, aut ſicut velum navigii vento in-
flatum. Ipſe in medio ſtabat non ſicut
caro aſſata, ſed ſicut panis in furno, aut
aurum, argentumve in fornace purga-
tum,

Sæculum II.
A. C. 165.

tum, suavissimum odorem quasi thuris, aut alterius suffitus pretiosi exhalans. Videntes persecutores, quod igne non consumeretur, confectori mandant, ut accedens eum pugione confoderet; (confectores dicebantur, qui bestias vulneribus necdum enecatas in Amphitheatro conficerent) cum iste Martyrem percussisset, ingens sanguinis abundantia exiliens ignem extinxit. Stupentibus omnibus, Christianorum ab aliorum hominum morte tot prodigiis esse diversam. Nicetes Herodis pater, & frater Alexi, instigantibus Judæis, Proconsulem rogarunt, ne Polycarpi corpus sepulturæ daretur, timendum enim, ajebant, ne Christiani, dimisso Crucifixo, ad Polycarpum honorandum converterentur. Centurio ob Judæorum importunitatem corpus in mediis flammis comburit, unde nihilominus Fideles spectantibus, & ringentibus Judæis ossa extraxerunt.

§. XLIX.

Ecclesiæ Smirnenfis Epistola.

Hæc passionis S. Polycarpi historia ab iis, qui præsentibus testes fuere, scripta est. Fideles Philadelphiæ Smirnenfes rogaverunt, ut sibi hujus Martyrii narrationem mitterent, quam etiam Smirnenfes per manus cujusdam, nomine Marci, in forma epistolæ ad Ecclesiam Philadelphiæ,